మాను వంగింది

తురగా జానకీరాణి

"అమ్మా! నాన్నగారు నిన్ను కొంచెం త్వరగా రమ్మన్నారమ్మా, ఏమీ తోచడం లేదుట. మూడుగంటలకే స్కూల్లో పర్మిషన్ పెట్టి వెళ్లిపోవూ?" అన్నది వసుమతి తల్లితో.

"అల్లాగే వెడతానుగానీ, నువ్వు కారియర్‌లో అన్నీ సరిగ్గా సర్దుకున్నావా? నాన్నగారు నిదానంగా తింటారమ్మా అన్నం. నువ్వు తొందర పెట్టకు. తమ్ముడు ప్రొద్దున డాక్టర్ రమేశం గారితో మాట్లాడాడేమో అడుగు. ఎప్పుడు నాన్నగారిని డిస్చార్జ్ చేస్తానన్నారో ఏమిటో!" అని చాలా హడావిడిగా మాట్లాడుతూ, వూడిపోతున్న సిగలో సూదులు గ్రుచ్చుకుంది సూర్యకాంతమ్మ. పంతులమ్మంటేనే లెక్కలేనన్ని పుస్తకాలు, పేపర్లు, రికార్డులు, అవన్నీ సర్దుకుని, హాస్పిటలులో వున్న భర్తకి పత్యవంట చేసి తెమిలేసరికి రోజూ స్కూలుకి లేటుగా వెళ్లడమే. చీరె వెనుకవేపు మడమపైన జానెడు పైకి పోతుంటుంది. ఊడిపోయిన చెప్పు కుట్టించుకోవడానికి వారం రోజులైనా ముహూర్తం కుదరక అల్లాగే యీడ్చుకుంటూ వెడుతుంది.

ఆమె భర్త అప్పర్ డివిజను గుమస్తా. సాంబశివరావుకి రెండేళ్లనుంచీ కడుపులో నొప్పి వస్తోంది. నాకు రోగం ఏమిటీ అంటూ, మొండివాళ్ళు అందరిలాగే అతనూ వైద్యం చేయించుకోకుండా కాలం జరుపుతూ వచ్చాడు. ఆ నొప్పి కొంపముంచే స్థితికి వచ్చింది ఒకనాడు. వెంటనే ఆపరేషను జరిపించాలన్నారు. ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. ఆపరేషను చేసే డాక్టరుకి ముందుగా రెండు వందలూ, పూర్తిగా నయమై యిల్లు చేరాక మరో వందరూపాయలూ యివ్వడానికి బేరం కుదిరింది.

ఈవేళో, రేపో డిస్చార్జ్ చేస్తారన్న వార్త తెలిస్తే హాస్పిటల్‌లో సకల సపర్యలు చేస్తున్న వారందరికీ కట్నాలు, కానుకలూ యిచ్చుకుంటూ బయటపడాలి. ఇంకెన్ని మందులు కొనాలో! ఎన్ని పత్యాలు చేయాలో!

నిట్టూరుస్తూ ఆలోచించడానికీ, దిగులుపడడానికీ కూడా టైము దొరకదు పంతులమ్మ సూర్యకాంతమ్మకి. ఇరవైఆరేళ్ళ సర్వీసు తర్వాత ఇన్నాళ్లకివస్తు అసిస్టెంటు అయింది ఎనిమిది వందల మంది ఆడపిల్లలున్న ఆ బళ్లో.

అసలీమధ్య హాస్పిటల్‌చుట్టూ తిరగడంతో, స్కూలుకి సరిగ్గా వెళ్లక, చాల రోజులు మానేసిందామె. ఇంక యీవేళ పర్మిషన్ అడగాలంటే మనస్సు వప్పడం లేదు. కానీ ఆయన ఒక్కరూ హాస్పిటల్లో ఎంత విసిగివున్నారో! వసుమతి బి.ఎస్.సి. ప్యాసై ఆరునెలలు కాలేదింకా. కాలేజీ స్టూడెంటు చురుకుపాలు పోలేదింకా. హాస్పిటల్ మగవాళ్ల వారులో ఎంతసేపుంటుంది, ఏంచేస్తుంది! బాబ్జీ పదోక్లాసు తప్పాడు. వాడు ప్రయోజకుడూకాడు, అల్లాగని తల్లి మాట జవదాటని బుద్ధిమంతుడూ కాదు. ఇద్దరు ఆడపిల్లల తర్వాత పుట్టాడు కనుక గారాబం జరిగిందనీ, అందుకు నువ్వే కారణం అంటే, నువ్వే కారణం అని భార్య, భర్త వాదించుకుంటూంటారు.

తెల్లవారడం, బారెడు ప్రొద్దెక్కడం, పరుగులెత్తడం, ఏవో ధ్వనులతో రోజంతా గడవడం, సూర్యుడు అస్తమించడం, అంతలోనే రాత్రి కావడం, నిద్ర ముంచుకు రావడం— ఇవన్నీ ఎంత వేగంగా జరుగుతున్నాయో గుర్తించే స్థితిలో వుండదు సూర్యకాంతమ్మ సాధారణంగా. ఇక సాంబశివరావు దీర్ఘవ్యాధి, పైకిపోకుండా ఆగిన వసుమతి చదువు, కుదరకుండా తప్పిపోతున్న సంబంధాలు, పెళ్ళిఅయినా ఏవో వస్తువాహనాల పేచీలతో నిప్పుల

పొయ్యిలా తయారైన పెద్దదాని కాపురం— వీటిలో దేన్ని గురించి బాధ పడాలి సూర్యకాంతమ్మ!

గేటులోకి పరుగెత్తుతోంటే బెల్లు అయింది. ఇంకేముంది!

* * *

ఇంతకు మునుపు వారం రోజుల నాడు ఒకసారి—స్కూల్లో ఏం జరిగిందంటే—

“మీరంతా కలిసి యిందాక యింటర్వెల్‌లో ఎక్కడికెళ్లారు?” జవాబు లేదు. “ఎక్కడికి వెళ్లారు-చెప్పరేం?” రెట్టించింది సూర్యకాంతమ్మ.

ఏడోక్లాసు చదివే అయిదుగురు అమ్మాయిలూ బిక్కముఖాలతో ఒకరి నొకరు చూచుకొన్నారు.

“చెప్పండి—వెంటనే!” అని గర్జించింది ఆమె.

“హోటల్‌కి” అని సన్నగా చెప్పింది గోలక్ష్మి అనే ఒక అమ్మాయి.

‘‘ఎంతైంది బిల్లు? ఎవరిచ్చారు?”

భయంగా నీరజవైపు చూచారు పిల్లలు. కాబట్టి నీరజే బాధ్యురాలని తేలిపోయింది. నాల్గురోజుల్నుంచి యీ పిల్లలజట్టు హోటల్‌కిపోయి వస్తున్నారు విడువకుండా. ధైర్యంగా పాన్ నములుతూ యీ వేళ గేటులోకి వస్తోంటే, సూర్యకాంతమ్మ చూసింది. ఇదివరకే ఎవరో సూచాయగా చెప్పారు, మీ బడి పిల్లలు ఆ హోటల్‌కి అతిగా వెడుతున్నారని.

“ఎంతైంది బిల్లు నీరజా! ఎక్కడిది నీకు డబ్బు? అందరికీ నువ్వేయిచ్చావా? ఎందు కిచ్చావు?’’ అంటూ సూర్యకాంతమ్మ టీచర్ గద్దిస్తోంటే నీరజ “నాదే” అన్నది మెల్లిగా.

“నీకు ఎక్కడిది?”

“మా నాన్నగా రిచ్చారు.”అన్నది.

“మీ యింట్లో ఫోనుందిగా, మీ నాన్నగారిని అడగనా యిచ్చారో లేదో!”

అనగానే, తలెత్తి టీచరువంక చూసింది నీరజ. నిజంగా అడుగుతారా, దయచేసి అడక్కండి అనే అభ్యర్థన ఆ కళ్లల్లో.

“నీ దగ్గర ఎంత డబ్బుంది?” అని సూర్యకాంతమ్మ మళ్లా అడగగానే నోటు బుక్కుతీసి, మెల్లిగా, ఆరు పదిరూపాయలనోట్లు యిచ్చింది నీరజ.

“అరవై రూపాయలా? ఇంక తినేసింది ఎంత మీరు?” సూర్యకాంతమ్మ కంఠానికి, బెదరింపులకి నీరజ వణికి, వణికి చివరికి ఏడుపు మొదలుపెట్టింది. “నాన్నగారు వూరువెడుతూ అలమారు తాళంచెవి మర్చిపోయారు టీచర్! నేను డబ్బుతీశాను ప్లీజ్. చెప్పకండి టీచర్!” అంటూ గొడవగా ఏడుపు మొదలు పెట్టింది. సూర్యకాంతమ్మగారు ఎంత స్ట్రిక్టో అందరికీ తెలుసు. ఆమె దగ్గర డొంకతిరుగుడు మాటలు లాభంలేదనీ తెలుసు.

“మీ నాన్నగారికి చెప్పక తప్పదు. నీ తప్పుకు శిక్షా తప్పదు!” అన్నది సూర్యకాంతమ్మ నిశ్చలంగా.

“వద్దు టీచర్! మా నాన్న నన్ను చంపేస్తారు టీచర్! చెప్పకండి. ఈడబ్బు పూర్ ఫండ్‌లో వేసేయండి.” అన్నది నీరజ గబగబ కళ్లు తుడిచేసుకుంటూ.

సూర్యకాంతమ్మ హేళనగా నవ్వి, “పూర్‌ఫండ్‌కి యిస్తాననినాకు లంచమా? నువ్వు దొంగతనం చేసి తెచ్చిన డబ్బు ఆ ఫండ్‌లో వేస్తే అదికూడా మలినం అయిపోతుంది.” అన్నదామె. బాణాల్లాగా ఆమె విసిరే యీ మాటలకి నీరజ గిలగిలలాడిన పక్షి అయిపోయింది. కానీ ఉక్రోశం వచ్చినట్లు చూసింది టీచరువంక.

“మా డబ్బే కదా టీచర్? అది దొంగతనంక్రింద ఎల్లాగవుతుందండీ?” అన్నది.

సూర్యకాంతమ్మ ఆమెవంక తేరిపార చూస్తూ, “మీ డబ్బే అయితే, అది దొంగతనం కాకపోతే, నీకెందుకుభయం మీ నాన్నగారితో చెబుతానంటే? నీరజా నా దగ్గర నీ తెలివి ప్రదర్శించాలనా?” అన్నది కటువుగా.

ఆ తర్వాత ఆ పిల్ల తండ్రికి చెప్పడం, ఆయన వచ్చి హెడ్ మిస్ట్రెస్ దగ్గర ఆ పిల్ల ప్రవర్తనను గురించి వాపోవడం అన్నీ జరిగాయి. ఆ తరువాత ఒకనాడు మరో దొంగతనం. మాలతి అనే పేదపిల్ల తనకీ, తన చెల్లెళ్ళకీ పుస్తకాలు కొనుక్కోవడం కోసం తెచ్చిన ముప్ఫైరూపాయలు మొదటి పీరియడ్‌లోనే మాయమైనాయి. ఆ తరువాత రెండో పీరియడ్‌లోనే దొంగను పట్టారు. మరో పిల్ల బాక్సులో దొరికాయవి. ఆఅమ్మాయికి పన్నెండేళ్ళుఉంటాయేమో సన్నగా వుంది, వెలిసిపోయిన యూనిఫారం డ్రస్సు.

“డబ్బు ఎందుకు తీశావు?” జవాబు లేదు.

“ఎందుకు తీశావు?” కసిగా, రోషంగా ఒక చూపు.

“ఎందుకు తీశావు డబ్బు? ఏం చేద్దామని? పోలీసులకి పట్టిస్తా. జవాబుచెప్పు” సూర్యకాంతమ్మ కంఠం తారాస్థాయి నందుకుంది. బెదరిన చూపు, బోనులో చిక్కుకున్న జంతువులా, వలలో పడిన పక్షిలా విలవిల లాడిన చూపు ఆ అమ్మాయిది.

“క్రిందటి నెలలో క్రొత్త నోటు బుక్కులు పట్టుకెళ్ళి రోడ్డుచివర దుకాణంలో అమ్ముతుంటే నిన్నేకదా పట్టుకున్నారు. చాక్లెట్లకోసం, మొక్కజొన్న కండెలకోసం రెండేసి రూపాయల నోటు బుక్కులు అమ్మేస్తావా? ఇప్పుడు ఏకంగా యిన్ని రూపాయలు దొంగిలిస్తావా?” అంటూ మాటలు యీటెలతో పొడుస్తోంది సూర్యకాంతమ్మ. తప్పదు. మొక్కయి వంగనిదే మానై వంగుతుందా మరి?

"రేప్రొద్దున్న ఎసెంబ్లీలో అందరి ఎదురుగా ఆ పిల్లకి క్షమాపణ చెప్పాలి నువ్వు. అంత అవమానం జరిగితే గానీ కాస్త బుద్ధిరాదు నీబోటి వాళ్ళకి. వెళ్ళు యింక. ఆ డబ్బు యీ కవర్లో పెట్టు." అంటూంటే ఆ పిల్ల తన బాక్సు టీచరుకి అందించింది. ఆ బాక్సు తెరిచి, అందులోని మూడు పదిరూపాయల నోట్లను సూర్యకాంతమ్మ తీస్తుంటే, ఏ జెర్రినో చూసినట్లుంది ఆ పిల్లపని.

"నీ వంటిదే కదా ఆ పిల్ల పాపం! ఎంత కష్టపడి సంపాదించారో వాళ్ళ నాన్నగారు యీ డబ్బు! పుస్తకాలు కొందామని తెచ్చుకుంటే, నువ్వు కాజేశావు. ఇవి దొరకక పోతే వాళ్ళ అమ్మా నాన్న ఎంత కొట్టేవారో ఆ పిల్లని! అవన్నీ ఆలోచించావా?" కరడుగట్టినట్లు యింతసేపు నిలబడ్డ ఆ అమ్మాయి, యీ మాటలకు నీళ్ళు కారింది. వేడి సోకిన మంచుగడ్డలా కరగసాగింది. రెండు చేతులూ, పరికిణీ, జాకెట్టూ చాలలేదు కళ్ళు తుడుచుకోవడానికి.

"వెళ్ళింక క్లాసులోకి. రేప్రొద్దున్న స్కూలుకి టైముకి వచ్చేయి." అని చెప్పింది సూర్యకాంతమ్మ అధికారయుతంగా.

ఇంక యీ వేళ సూర్యకాంతమ్మ మధ్యాహ్నం పెందరాళే వెళ్ళవలసిన రోజున, మరో కేసు. శ్రీలత అనే ఒక సంపన్నుల పిల్ల వేసుకొచ్చిన బంగారు గొలుసు ఎక్కడో పడిపోయిన సంగతి నలుగురినోళ్ళలోనూ పడింది. ఆమె కారులోనే పడిందో, మంచినీళ్ల పంపు దగ్గర పడిందో, క్లాసులో బెంచీల మధ్యనే పడిందో మరి!

"శ్రీలతా! బంగారువస్తువులు వేసుకుని రాకూడదని రూలున్నది తెలియదా!"

"తెలుసును టీచర్! ఈ వేళ శుక్రవారం కదా అని వేసుకువచ్చాను."

"సాయంత్రం యింట్లో వుండగా వేసుకోవచ్చునుగదా నగలన్నీ? ఇక్కడ స్కూల్లో నీ గొప్ప చూపించాలని ఎందుకనుకున్నావు?" అన్నది సూర్యకాంతమ్మ. శ్రీలత జవాబివ్వక ఎటో చూస్తోంది.

"చెప్పవేం?" అన్నాక యిటు తిరిగింది. కళ్ళు తడిగా మెరుస్తున్నాయి. చూపు నిలవక చెదిరిపోతోంది. "గొప్ప చూపాలని కాదండీ. సరదాకి..."

"నీ సరదా కాస్తా యిప్పుడేమైంది. రూలు పాటించనందుకు నష్టపోతున్నావు. అంతేకాదు. ఆ సొమ్ము ఎవరు తీశారోనని స్కూలులోని అన్ని వందలమంది మీద ఒక అనుమానం పుట్టింది. నౌకర్ల మీద నిఘా వేయవలసి వస్తోంది. ఇదంతా అనవసరం గొడవ కదా?" అన్నది సూర్యకాంతమ్మ ఆవేశంగా. కొంచెం ఆగి, "నువ్వు క్లాసు లీడరువి కనుక, అందరికీ ఆదర్శంగా వుండవలసిన దానివి. నీకు డబ్బున్నా కానీ, నలుగురి ముందూ డాబుగా ప్రదర్శించుకోవలసినఅవసరంఏమీలేదు. ఇప్పుడేమైంది- విలువైన సొమ్ము పోయింది.'' అన్నది.

శ్రీలత ఒకసారి టీచరువంక చూసి, మళ్ళీ కళ్ళు త్రిప్పి కిటికీలోంచి బయటకు చూడసాగింది. ఆ చూపులో వెయ్యిన్నర రూపాయల సొమ్ము పోయిందన్న బాధ లేదు. నా సొమ్మే కదా పోయింది, మీకేమి అన్న ఎదిరింపు కనబడింది. టీచరు వయస్సు, అనుభవం, అధికారం అన్నిటినీ ఎదిరిస్తోంది ఆ సంపన్నుల బిడ్డ. ''సరే వెళ్ళిక, తర్వాత చూద్దాం" అంటూ పంపివేసింది ఆ పిల్లని.

రోజంతా చీకాకుగానే వుంది యీ సంఘటనతో సూర్యకాంతమ్మకి. మూడు కావస్తోంటే హాస్పిటల్‌కి వెడదామని బయలుదేరింది. ఊడిపోయే జుట్టుని సరిగా చుట్టుకుని, బాత్‌రూము వేపు వెళ్ళింది సూర్యకాంతమ్మ.

తిరిగివస్తోంటే, మంచినీళ్ళ పంపు దగ్గర చిన్న కాలువ, మట్టితో నిండిపోయి కనబడింది ఆమెకి. నీళ్ళు అరటి చెట్లలోకిపోతాయి. ఆ కాలువలుఎప్పుడూ సరిగా వుండవు. ఆలస్యమైందని విసుక్కుంటూనే కాలితో కాలువ మట్టిని సవరిస్తూ నాలుగడుగులు వేసింది సూర్యకాంతమ్మ. ఈ తోటంతా ఆమె కృషి ఫలితమే. నాలుగడుగులు వేసేటప్పటికి —ఏమిటది కాలువ నీళ్ళల్లో మెరుస్తూ—! గొలుసు! వంగి చేత్తో తీసుకుని పంపు దగ్గరకు వచ్చింది స్కూలు టైమేమో, అంతా నిర్జనం. దాన్ని కడిగేసి గుప్పెట్లో వుంచుకుని, గబగబ రూము దగ్గరికి వచ్చేసింది.

శ్రీలత గొలుసు! ఇక్కడ పడింది. మొక్కల అవతలున్న నేరేడు చెట్టు దగ్గరికి కాయలకు వెళ్ళి వుంటుంది ప్రొద్దున్న. అయ్యో బంగారం పోయిందని తనకైనా ప్రాణం వుసూరుమనిపించింది. కానీ ఆ అమ్మాయికి ఫికరే వున్నట్లు లేదు. శ్రీమంతులు వాళ్లు. బిల్డింగు ఫండుకి క్రిందటేడాది ఐదువేల రూపాయలు యిచ్చాడు వాళ్ళ నాన్న. కారులో వచ్చి, పోతుంటుంది.

రూములోనూ ఎవరూలేరు, బెల్లు కొట్టే ఆయా మాత్రం వరండాలో కునుకుతోంది. డ్రాయరు సొరుగుతీసి, పర్సుతీసుకుని అందులో గొలుసుని పడేసింది సూర్యకాంతమ్మ. హెడ్ మిస్ట్రెస్ గారితో వెడుతున్నానని చెప్పి, యీ గొలుసు జాగ్రత్త చేయమని యిద్దామని వెళ్ళింది తీరా ఆమె రూములో లేదు. లేబొరేటరీలో ఏవో వస్తువులు తనిఖీ చేయడానికి వెళ్లారుట.

హాస్పిటల్‌కి వెళ్ళే హడావిడిలో వుందేమో, సూర్యకాంతమ్మ గబగబ గేటు దగ్గరికివెళ్ళిపోయింది. బస్సుదగ్గర నిలబడితే ఆలస్యం అయిపోతుందని రిక్షాని పిలుచుకుంది.

దేవుని దయవల్ల ఆయనకి పూర్తిగా కులాసా చిక్కి సెలవు పొడిగించ

కుండా వెళ్ళిపోతే ఏ బాధా వుండదు. 'నా కీ రోగం రావడంకాదు గానీ కొంప ఆరిపోతోంది. బ్రతికి ఏంచేయాలి? ఒకే సారి కన్ను మూస్తే సరిపోదూ?' అని ఆయన అంటూంటే, ధైర్యం చెప్పడం చేతకావడంలేదు తనకి. 'పెద్దదాని పెళ్లికి అయిన అప్పులు యివ్వటికి తీర్చలేదు. ఇంకా దానికి పెడతానన్న బంగారం గురించి పేచీ గాలివాన అయిపోతోంది దాని బ్రతుకులో. సుడిగుండంలా ఎప్పుడో యీపరిస్థితులన్నీ కలిసిమనని ముంచేస్తాయి.' అంటూ ఒకటే గొడవ సాంబశివరావు హాస్పిటల్ బెడ్ మీద పడుకుని. ఆయనతో గంటలకొద్దీ ఏదో ఒకటి మాట్లాడుతూ, కాలక్షేపం చేయడం తనకు చేతనౌతుంది. అందుకే స్కూలు దోవ స్కూలుదిగా వదిలేసి, బయలుదేరింది ముందుగా యీ వేళ.

ఇవన్నీ సరే—కలలు కనడం మర్చిపోయిన కళ్ళతో తనవంక చూస్తున్న వసుమతి సంగతేమిటి? అమ్మా, నాన్నా! నా బ్రతుకంతా ముందే వుందర్రా, ఏం చేస్తారు? ఈ వయస్సునీ, విద్యనీ వీటిని ఎవరిపరం చేయమంటారు, శక్తినీ, సెలయేటి లాంటి గలగల లాడే చైతన్యాన్ని ఏంచేస్తారు — అంటూ ప్రశ్నావళిలా వంపుగా వున్న కనుబొమలతో చూస్తుంది ఆ బిడ్డ.

అన్నిటిని గురించీ బాధపడడానికి వ్యవధి ఏదీ? హాస్పిటల్ గేటు చేరింది రిక్షా. పర్సులోంచి డబ్బు తీస్తుంటే, శ్రీలత పారేసుకున్న—కాదు సూర్యకాంతమ్మకి దొరికిన...బంగారు గొలుసు చేతికి తగిలింది.

— అనుకున్నట్లుగానే మర్నాడే డిశ్చార్జి చేశారు సాంబశివరావుని. అంచేత ఆ రోజు స్కూలుకి సెలవు పెట్టింది. గొలుసు తనదగ్గరే వుండిపోయింది. పంపడానికి వీలైన వస్తువు కాదాయె."

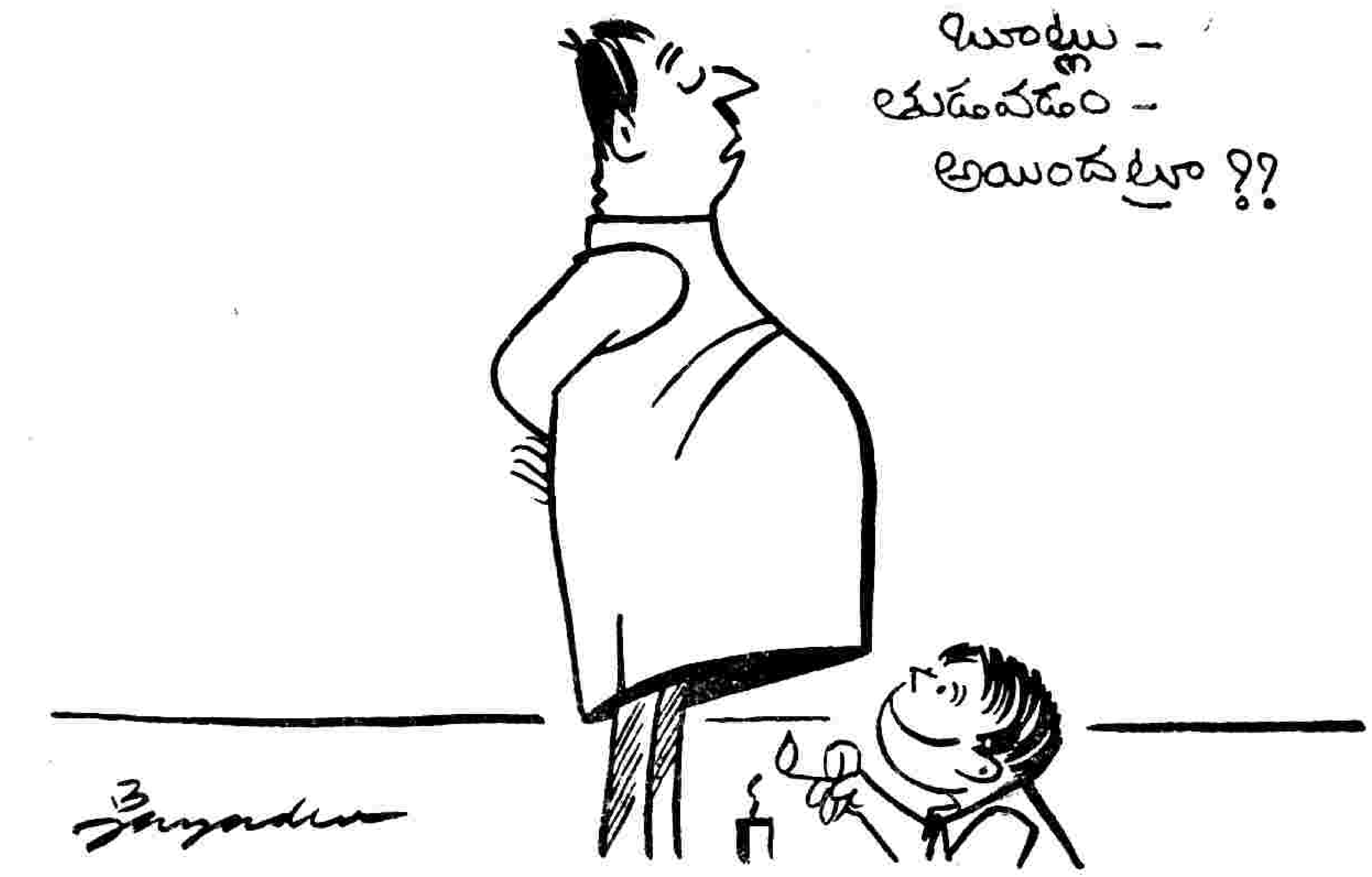

ఎల్లాగో డబ్బు సమకూర్చి, ఖర్తని యింటికి తీసుకువచ్చాననిపించింది సూర్యకాంతమ్మ. మధ్యాహ్నం యింట్లో అందరూ తిని, కాస్త విశ్రాంతిగా వుండేటప్పటికి రెండు గంటలైంది. సాంబశివరావుకి కాస్త కునుకు పట్టింది. అబ్బాయి బయటికి వెళ్ళాడు. వాడు ఎప్పుడూ అంతే. వసుమతిఏదో చదువుకుంటోంది వీధి గదిలో. సూర్యకాంతమ్మకే శరీరం ఎంత తెలిసినా, మనస్సు కుదుటపడక, నిద్రపట్టడంలేదు.

పోస్టుమేన్ కేకవినిపించింది. ఉత్తరం వసుమతి అందుకున్నట్లుంది. కానీ ఎంతసేపటికీ, అది పుచ్చుకుని లోపలికి వచ్చి చూపించదే!

"అమ్మాయీ! ఎక్కడనుంచమ్మా వుత్తరం?" అని కేకవేసింది ఆమె. బదులు రాకపోతే తనే మూలుగుతూ వెళ్ళింది. దాని వళ్ళోపడున్న ఇన్‌లాండ్ లెటరు చూస్తూనే అర్థమైంది పెద్దమ్మాయి దగ్గర్నుంచని. తల్లితీసుకు పోతోంటే— వసుమతి విసుగ్గా, "అబ్బ, ఉంచవే! ఎప్పుడూ వుండే విషయాలే!" అన్నది.

కానీ తల్లి ప్రాణం వూరుకుంటుందా? తీసుకుని చదివింది. అత్తగారు బంగారం గురించి మహా ఆరట్లు పెడుతోంది— 'ఓసారొచ్చి నన్ను తీసుకుని పోకూడదా అమ్మా! ఇంత నరకంలోంచి కొన్నాళ్ళయినా బయటపడుతాను.' అంటూ వ్రాసింది. సూర్యకాంతమ్మకి గుండెల్లోంచి పైకి త్రోసుకొచ్చింది దుఃఖం.

లోపలికొచ్చి కూర్చోగానే, ఎదురుగా హాండ్‌బ్యాగు కనబడింది. బంగారు గొలుసు—శ్రీలత అందులో వుంది. నాలుగుసవర లుండవచ్చు. సూర్యకాంతమ్మ మనస్సులోని బాధ క్షణంసేపు స్థంభించిపోయింది. ఆ గొలుసు తనకి దొరికినట్లు ఎవరికీ తెలియదు. గొలుసు పారేసుకున్న శ్రీలత లక్షాధికార్ల బిడ్డ. ఇటువంటివి పదిచేయించగలరు. ఆ పిల్లకైతే అసలు చీమ కుట్టినట్లులేదు.

తనకి దొరికింది! అంతేకదా, అది దొంగతనం ఎల్లాఔతుంది? అంతమంది పిల్లలూ, స్టాఫ్‌లో తనకే దొరికిందంటే, భగవంతుడే తనకళ్ళముందు పడేశాడు. నీ సమస్యలు అన్నీ కాకపోయినా కొన్నయినా పరిష్కరించుకోమని పడేశాడు.

ముందు పెద్దమ్మాయి బ్రతుకులోని చిక్కులు విడిపోతాయి. లేదా, చిన్నమ్మాయి జీవిత సారధికోసం చేసే అన్వేషణలో దీపశిఖలా పనిచేస్తుందీ బంగారం.

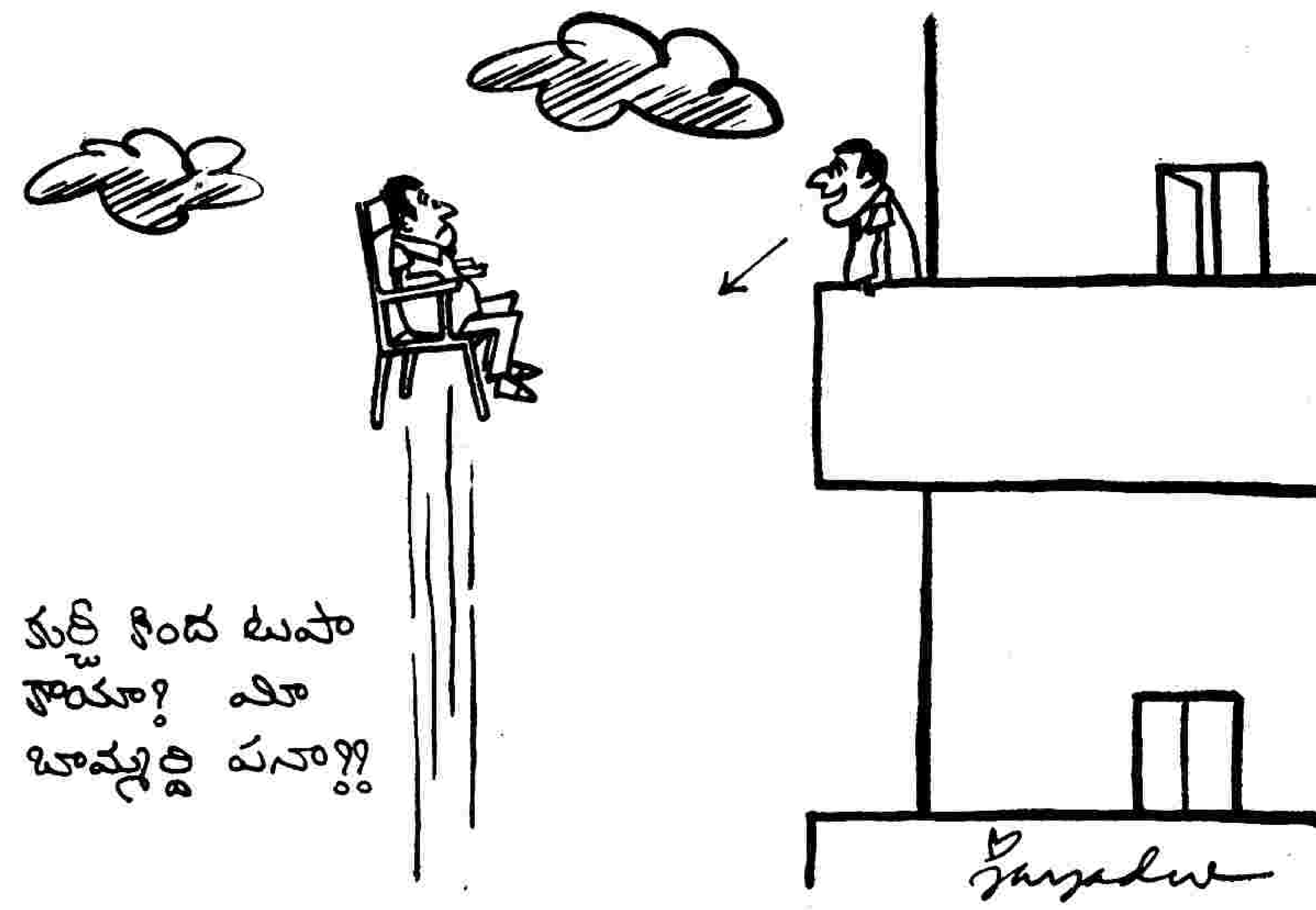

బ్యాగు మూసేవుంది, తెరిచి చూడ లేదు సూర్యకాంతమ్మ.

తను కూర్చున్న చోటినుంచి కదలనే లేదు. కానీ ఆ బంగారుగొలుసు ప్రాకివచ్చి తన మనస్సుని పెనవేసి, వదులైపోతున్న, ఫట్టుతప్పి పోతున్న విషయాలెన్నిటినో ఒకదరి చేర్చింది. పావుగంట తర్వాత—

"నేను అల్లా వెళ్ళి వస్తానమ్మా—" అంటూ కూతురితో చెప్పి, నిద్ర పోతున్న భర్తతేవకుండానే బయలు దేరింది. దోవలో కిరాణా దుకాణంలో కార్డుకొని, అక్కడే నిలబడి, పెద్దమ్మాయికి వుత్తరం వ్రాసేసింది. "నేను వస్తానమ్మా. అన్నీ చక్కదిద్దుతాను. నువ్వు బెంగపడకు." అంటూ వ్రాసి. మరో సారి చదువుకుని పోస్టులో వేసింది.

* * *

మరునాడు ప్రొద్దున్న సూర్యకాంతమ్మ స్కూలుకి యాభైగజాల దూరంలో వుండగానే, మొన్న ముప్ఫై రూపాయలు దొంగతనం చేసినపిల్ల ఐస్ ఫ్రూటు తింటూ కనబడింది. ఒకచేత్తో పట్టుకుని, రెండో చెయ్యి రసం కారకుండా అడ్డుపెట్టుకుని చీకుతోంది. మరో దిక్కు చూడకుండా ఎంతో ఆప్యాయంగా చీకుతోంది ఆ పుల్ల చివరి చల్లని ఐస్‌ని. ఆమె భుజాన్నుంచి వ్రేలాడుతున్న పుస్తకాల సంచీలోంచి పైకి కనబడుతోంది ఒక మొక్కజొన్న కండె. ఈ పిల్లే కదా ముప్ఫైరూపాయలు కొట్టేసింది అనే ఉద్దేశ్యంతోనే, పరకాయించిచూస్తూ ఒక్క నిముషం నిలబడింది సూర్యకాంతమ్మ.

కానీ ఆ పిల్ల తదేకదీక్ష-తింటుండే బొట్లు బొట్లుగా అనుభవానికి వస్తున్న ఆమాధుర్యం— ఆమెకి స్ఫురించాయి. లోకంలో మరేపనీతనకిఅంతకంటేప్రియమైనది కానట్లు అన్నీమరచి తింటోంది. ఆ పది పైసల ఐస్‌క్రీముని. వీటికోసం, యిల్లాంటి చిరుతిళ్ళ కోసమేనా ఆమె దొంగతనానికి పాల్పడింది అనిపించింది. వీటిమీద కోరిక కళ్ళకిపొరలుగాక్రమ్మి పోతే, విచక్షణ లేక దొంగతనంచేసింది ఆ కోరిక, ఆ టెంప్టేషన్ చంపుకోవడం పసిబిడ్డకు చేతకాలేదన్నమాట. అన్ని రూపాయలతో ఎన్ని ఐస్‌ఫ్రూట్‌లూ, ఎన్ని మొక్కజొన్న కండెలూ కొన వచ్చునో అని వూగిసలాడిన మనస్సుని అదుపు చేసుకోలేకపోయింది.

టెంప్టేషన్! మనస్సుని పట్టుకుని లాగి, బలంగాపీకి, త్రాళ్ళతో కట్టివేసే ప్రలోభం! ఎక్కడైనా డిగ్రీలు తేడా-అంతే. ఎక్కడైనా వయస్సులు తేడా అంతే. ఎక్కడైనా వస్తువులు, వాటి విలువా తేడా అంతే. మరి అంతేగా!

ప్రలోభం అంటే ఏమిటి, బలహీనతకు లొంగడం అంటే ఏమిటి—ఇరవై ఆరేళ్ళ సర్వీసున్న ఉపాధ్యాయినికి యిప్పుడర్థమైంది. మొక్కలను వంచడంలోసిద్ధహస్తురాలనిపించుకున్న ఆమెకి నిండు అసెంబ్లీలో దొంగతనం చేసినందుకు క్షమాపణలు చెప్పించి, అవమానించి చీల్చి చెండాడుతానన్న సూర్యకాంతమ్మకి టెంప్టేషన్ అనే మాటకు అర్థం బాగా తెలిసింది.

గబుక్కున గుటకమ్రింగి, చూపు త్రిప్పుకుంది సూర్యకాంతమ్మ. సరాసరి. హెడ్ మిస్ట్రెస్‌గారి రూములోకి వెళ్ళి, బ్యాగుతెరుస్తూ, "మొన్నా, గన్నేరు మొక్కల దగ్గర, నీళ్లల్లోను..." అంటూ ప్రారంభించింది.